

ДЗАНДОНАІ Рікардо

Riccardo Zandonai

(1883 – 1944)

Народився у м. Роверето, на півдні Італії, яке на той час належало Австро-Угорщині. Займався в у В. Джанферрарі. В 1899-1902 – навчався в Музичному ліцеї **Дж. Россіні** в Пезаро у

П. Масканьї

. У 1908 році він був почувий

Арріго Бойто

і той познайомив його з Джуліо Рікорді, однією з домінуючих постатей в італійській музичній індустрії того часу. В 1914-му році він створює найвидатнішу свою оперу «Франческа да Рюміні». За деякий час після прем'єри він одружився на співачці Тарквінії Тарквіні (сопрано), для якої він створив роль Кончіти в однойменній опері. Та незабаром спалахнула війна і в 1916 році патріотичний Дзандонаї написав пісню Alla Patria ("За Батьківщину"), присвячену Італії, в результаті чого його маєток був конфіскований (він поверне його після війни).

Коли **Пуччіні** помер, не закінчивши музику для останнього акту "Турандота", Дзандонаї був у числі кількох композиторів фірми Ricordi, які претендували на честь завершити її. Не зважаючи на свідчення Тосканіні про те, що Пуччіні в останні дні віддавав перевагу Дзандонаї, його син Тоніо Пуччіні, з причин, досі нез'ясованих, віддав це право Франко Альфано.

З 1939-го Дзандонаї очолює свій Альма матер, який на той час став консерваторією. Там він відродив деякі опери **Россіні**, такі, як «Подорож до Реймса» і увертюра для «Магомет Другий». У 1941 році він переписав і відредагував до трьох актів «Сороку-злодійку».

Три роки по тому він помирав від жовчнокам'яної хвороби. Коли після сповіді священник повідомив йому, що вчора Рим було звільнено від фашистів, композитор промовив свої останніми словами були "Viva l'Italia!".

Композитор працював переважно в оперному жанрі. У своїй творчості він втілював традиції

італійської класичної опери 19 ст., зазнав впливу музичної драми **Р. Вагнера** та течії веризму.

Найкращі твори Дзандонаї відрізняються мелодійною виразністю, тонким ліризмом, театральністю. Виступав також як диригент (у симфонічних концертах і в опері). Творча спадщина композитора налічує не один десяток рядків:

Опери:

Цвіркун на печі (1908), Кончіта (1911), Меленіс (1912), Франческа да Ріміні (1914), Джульєтта і Ромео (1922), Джуліано (1928), Любовний фарс (1933) та ін; для оркестру - симф. поеми Весна в Валь ді Соле (Primavera in Vale di Sole, 1908) і Далека батьківщина (Patria lontana, 1918), симф. сюїта Картини Сегантіні (Quadri de Segantini, 1911), Білосніжка (1939) та інші.

А також:

Романтичний концерт (для скрипки, 1921),

Середньовічна серенада (для віолончелі, 1912)

Андалузський концерт (для віолончелі та малого оркестру, 1937)

Гімн Батьківщині (для хору з оркестром, 1915)

Реквієм (для хору з оркестром, 1916);

романси;

пісні;

музика до фільмів;

оркестрові перекладання творів інших композиторів, у т.ч. **Баха, Шумана, Шуберта**.